

طرح

«روز حسابرس»

محمدصفا دهقان

حسابداری، دانش حسابرسی، انواع خبرنامه‌ها و... انتشار یافته که البته هر یک به نوبه خود رشد حرفه‌ای، افزایش توان علمی و آشنایی با تحولات روز حرفه در سطح بین‌المللی را به دنبال دارد و با این که برخی تشکلهای و سازمانهای حرفه‌ای در مجتمع بین‌المللی (مانند فدراسیون بین‌المللی حسابداران، سازمان بین‌المللی موسسات عالی حسابرسی عضو سازمان ملل متحد و دیوان محاسبات کشورهای عضو اکو) به عضویت پذیرفته شده‌اند، ولی متناسبانه حسابران در عمل، کمتر موفق به کسب جایگاه واقعی و منزلت اجتماعی در خور شده‌اند.

با توجه به ظرفیهای موجود در جامعه حرفه‌ای حسابرسی کشور (به رغم وجود پاره‌ای نقاط ضعف) وجود زمینه‌های مساعد (مانند رشد اقتصادی در خور توجه به ویژه طی سالهای پس از جنگ تحمیلی) و با این که در بسیاری از حوزه‌ها امکان ارائه خدمات حرفه‌ای حسابرسی وجود دارد، ولی از این توان بالقوه بهره‌برداری مطلوب نشده است. برای مثال، در یک دهه گذشته مباحثی چون در خواست عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی، تجدید نظر در قوانین و مقررات، توجه به بازار سرمایه و پول، خصوصی سازی، سرمایه‌گذاری خارجی، پاسخگویی، شفافیت، تجارت الکترونیکی، مبارزه با پدیده شوم پولشویی، مبارزه با مفاسد اقتصادی و قاچاق کالا مورد توجه خاص قرار گرفته اما نقش حسابرسی در کشور و تقاضا برای آن متناسب با عوامل پیشگفتہ گسترش نیافته است.

به نظر می‌رسد عواملی چون دست نیافتن به وحدت نظر در نمایندگان جامعه حرفه‌ای، نبود یک استراتژی مشخص و درازمدت، ناکافی بودن اطلاع‌رسانی نزد مسئولان و جامعه، فاصله انتظارات حسابرسی و... مانع برقراری ارتباطی ارزشمند بین جامعه

بالین که از عمر حسابرسی به عنوان یک حرفه و تخصص در جهان، بیش از صد سال و اندی نمی‌گذرد، اما مناسب با تحولات در سایر فعالیتها، توانسته است خود را با شرایط تطبیق دهد و در مقام یک دانش تخصصی مطرح شود. دامنه فرایند تکاملی این تطابق از ایجاد رشته‌های تخصصی در مراکز دانشگاهی، تالیفات محققان و پژوهشگران، انتشار نشریات تخصصی، تشکیل جوامع و انجمنهای حرفه‌ای و تدوین استانداردهای حرفه‌ای تابه کارگیری سایر علوم مانند مدیریت، آمار، ریاضیات، کامپیوتر و... گسترش یافته است.

اگرچه تمام حرفه‌های شناخته شده دارای چندین ویژگی مشترک هستند ولی باید توجه داشت که «مسئولیت خدمت به جامعه» باید انگیزه اصلی هر حرفه‌ای باشد و متقابلاً «نیاز به اعتماد جامعه» نسبت به حرفه‌ها از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است.

در مورد حرفه حسابرسی، نقش اعتباردهی حسابرس بدون برخورداری از اعتماد جامعه سودمند و عملی نخواهد بود. در ایران با این که در قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱، اصلاحیه قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷، قانون مالیاتهای مستقیم سال ۱۳۴۵، مقررات بورس اوراق بهادار تهران مصوب سال ۱۳۴۵ و قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی در سال ۱۳۷۲، به اشکال مختلف به موضوع حسابرسی اشاره شده و تشکلهای حرفه‌ای متعددی چون جامعه حسابداران رسمی ایران، انجمن حسابداران خبره ایران، سازمان حسابرسی، انجمن حسابداری ایران، دیوان محاسبات کشور و... با قدمت‌های متفاوت تشکیل شده و نیز نشریات متنوعی چون حسابدار رسمی، حسابدار، حسابرس، بررسیهای حسابداری، مطالعات

حسابرسی) در مقابل بازارهای تحت نظارت (الزام به حسابرسی) به عنوان هدف نهایی مدنظر باشد، در مقابل، حمایت مسئولان مملکتی در جایگاههای مختلف به لحاظ آگاهی بخشی و کمک به گسترش فرهنگ حسابرسی از ارزش شایانی برخوردار است.

با مختصری بررسی در تقویم سال، به روزهایی برخورد خواهیم کرد که یادآوریهای مختلفی به مناسبت‌های ملی، مذهبی و روزهای جهانی وجود دارد و بسته به اهمیت به نام حرفه یا قشر معینی نامگذاری شده است؛ مانند: روز جهانی کارگر (اول ماه مه)، روز پرستار و بهورز (۵ جمادی الاول)، روز پزشک (اول شهریور)، روز کارمند (۴ شهریور)، روز دانشجو (۱۶ آذر)، روز معلم (۱۲ اردیبهشت)، روز دانش آموز (۱۳ آبان)، روز خبرنگار (۱۷ مرداد)، روز پاسدار (۳ شعبان)، روز جانباز (۴ شعبان) و... برای تاکید بر اهمیت نقش اقتصادی و اجتماعی حسابرسان و گسترش فرهنگ حسابرسی، چنانکه اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران که صلاحتیشان جهت صدور گزارش‌های حسابرسی تایید شده، در سوگندنامه خود، به گام برداشتن در راه اعتلای نام و منزلت اجتماعی حسابدار رسمی متعهد شده‌اند، به نظر می‌رسد نامگذاری روزی از روزهای سال به نام «روز حسابرس» اقدامی موثر در این مسیر خواهد بود.

باشد که به همانه این روز بتوان برای شناساندن اهمیت حسابدهی و حسابخواهی در کشور، معرفی انواع خدمات قابل ارائه، ترتیب دادن ملاقات با مسئولان مملکتی و ارائه گزارش از اقدامات انجام شده و کاستیها و...، کارهایی موثر انجام داد.

حرفه‌ای و جامعه به مفهوم عام که استفاده کنندگان نهایی از خدمات حسابرسان هستند، شده است. البته باید توجه داشت که ارتباط پیشگفته، رفته رفته به کسب جایگاه واقعی و منزلت اجتماعی و مناسب شدن مابه‌ازای دریافتی در مقابل خدمات انجام شده و ریسک تحمل شده خواهد انجامید.

نامگذاری روزهای سال به نام

روز حسابرس

موجب اعتلای نام و منزلت اجتماعی

حسابداران است

در این راستا لازم است فرصت شکلگیری جامعه حسابداران رسمی به عنوان تشکلی نوپا معتبر شمرده شود و نسبت به شناساندن انواع خدمات قابل ارائه به وسیله جامعه حرفه‌ای در سطح عمومی اقدام گردد که البته از اثرات مثبت این امر کاهش فاصله انتظارات است (آگاه کردن جامعه در مورد مسئولیت، ماهیت و محدودیتهای حسابرسی). اگر دستیابی به جایگاهی برای شناساندن ارزش اقتصادی حسابرسی در بازارهای آزاد (اعتقاد به

چه روزی از روزهای سال
را برای «روز حسابرس»

پیشنهاد می‌کنید؟

منتظر دریافت پیشنهاد شما هستیم